

ХРОНІКА

17–20 жовтня 2013 р. в Києві відбулася Міжнародна наукова конференція «Ватрослав Ягич і проблеми славістики», присвячена 175-річчю від дня народження вченого. Організатором конференції став Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. У конференції взяли участь понад 50 учених з України, Росії, Білорусі, Німеччини, Польщі.

На пленарному засіданні з вітальним словом до учасників конференції звернувся директор Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України академік В. Г. Склярєнко.

У доповіді С. І. Горданіди (Москва) «Критическое наследие И. В. Ягича» основну увагу приділено праці Ягича «Критические заметки по истории русского языка» (СПб., 1889), присвяченій глибокому детальному аналізу «Лекций по истории русского языка» О. І. Соболевського (К., 1888). Доповідачка звернула увагу на альтернативне осмислення В. Ягичем багатьох фактів історичної русистики у викладі О. І. Соболевського, зокрема й проблем, пов'язаних із численними перетвореннями в системі російської граматики протягом тривалого періоду. У доповіді Г. Бурхард (Берлін) «Vatroslav Jagić. W 175 rocznicę urodzin» охарактеризовано шість років роботи В. Ягича в університеті Фрідріха Вільгельма в Берліні (1874–1880). Доповідь В. Б. Криська (Москва) «Издания древнеславянских гимнографических памятников: от Ягича до наших дней» присвячена понад столітній традиції видання давньослов'янських міней та інших гімнографічних текстів, започаткованій В. Ягичем публікацією Новгородських службових міней на вересень–листопад (1886). У доповіді Л. І. Шевченко «Славистичні дискусії про літературну мову: Ватрослав Ягич, Іван Якович Франко, Крсте Місірков» на матеріалі наукової творчості В. Ягича, І. Франка, К. Місіркова сформульовано й аргументовано тезу про історичність, екзистенційність і культурну перспективу літературних мов слов'янських народів. Є. М. Степанов (Одеса) у доповіді «Наукові ідеї Ватрослава Ягича в розвитку Одеської філологічної школи»

досліджує внесок В. Ягича, який працював свого часу в Одеському (Новоросійському) університеті, у формування наукових інтересів одеських лінгвістів кількох поколінь. Серед учених, які використовували і розвивали у своїй науковій і методичній роботі його дослідження, — імена Б. М. Ляпунова, В. М. Істріна, О. В. Ристенко, О. О. Кочубинського, П. Й. Потапова, Н. І. Букатеви́ча, А. К. Смольської, Д. С. Іщенка та багатьох інших мовознавців.

Секційна робота конференції відбувалася за науковими напрямами: «Дослідження пам'яток слов'янської писемності», «Слов'янські мови в працях В. Ягича», «Питання історії східнослов'янських мов», «Лінгвокультурні традиції слов'янських народів».

У роботі секції «Дослідження пам'яток слов'янської писемності» взяли участь учені з України, Росії та Польщі. Л. В. Куркіна (Москва) у доповіді «Проблема происхождения старославянского языка в трудах И. В. Ягича» ознайомила учасників конференції з критичним оглядом полеміки у працях та листуванні провідних учених того часу — Є. Копітара, Й. Добровського, П. Й. Шафарика та ін. Доповідь М. О. Федорової (Москва) «Уточнение датировки декабрьской минеи из собрания РГАДА (Тип. 96)» присвячено дослідженню однієї з найдавніших церковнослов'янських службових міней за грудень, яка збереглася в руських списках (РГАДА, ф. 381, Тип. 96). У доповіді І. Клімек (Люблін) «Definiowanie pojęć religijnych w *Lithosie* Piotra Mohyły» дефініції релігійних термінів проаналізовано з погляду закономірностей їхньої будови й визначено типи дефініцій, а також окреслено їхнє місце та роль у польських текстах XVII ст. І. М. Ладиженський (Москва) присвятив доповідь «Орфографические особенности Ильяной книги (РГАДА, Тип. 131)» найцікавішим особливостям орфографії однієї з найдавніших східнослов'янських пам'яток — Ільїної книги (рукопис РГАДА, Тип. 131). У доповіді Г. В. Воронич «Покарайні записи в Четї Мінеї 1489 р.» звернуто увагу передусім на різночасові записи на полях Четї Мінеї 1489 р.

різними чорнилами, шрифтами й мовами — півуставом і скорописом, іжицею й латинкою, староукраїнською й польською мовами, яких тут чимало. Засвідчені факти, безперечно, потребують додаткового вивчення за архівними джерелами, але, привертаючи до них увагу дослідників, доповідачка наголосила, що вони зможуть скоригувати, уточнити відомості про походження писаря-перекладача, зокрема припущення про його зв'язки з митрополією, тобто з Києвом, чи про місце переписування пам'ятки, а також підтвердити факти мовознавчого дослідження пам'ятки щодо її україномовної належності. К. Й. Коваленко (Санкт-Петербург) свою доповідь «Сопроводительные статьи азбуковников XVI–XVII вв.: грамматические сочинения» присвятила лексикографічним зведенням, так званим лексисам або азбуковникам, які крім лексикографічних матеріалів мали додаткові статті про виникнення слов'янської писемності або й граматичні твори. Більша частина їх опублікована В. Ягичем у праці «Рассуждения южнославянской и русской старины о церковнославянском языке». Опрацювання цих статей в азбуковниках дає змогу виявити нові редакції творів, виданих В. Ягичем.

Секція «Слов'янські мови в працях Ватрослава Ягича» була представлена на конференції в основному українськими вченими. Доповідь Т. В. Радзівської «Про один із аспектів академічної діяльності Ватрослава Ягича» присвячена праці Ватрослава Ягича «Отчет о присуждении Ломоносовской премии за 1883 год с приложением» (Спб., 1884), яка містить критико-аналітичний аналіз палеографічних видань архимандрита о. Амфілохія. На матеріалі тексту звіту та чотирьох статей-рецензій з позицій сучасної лінгвопрагматики й теорії дискурсу розглянуто особливості стилю критико-аналітичної діяльності Ягича і виявлено основну інтенцію тексту і зв'язок проблематики з сучасними авторів студіями зі слов'янської графіки та палеографії. У доповіді показано, що при рецензуванні В. Ягич звертає особливу увагу на такі аспекти наукового аналізу, як системність наукового опису, коректність наукової аргументації, доречність використання тих чи інших прийомів опису матеріалу, композиційна організація тексту, відповідність розташування фотоматеріалів та коментарів до них, фахова підготовка для виконання наукової роботи тощо. У доповіді В. В. Лучика «Походження деяких власних назв, пов'язаних з Ватрославом Ягичем» розгляну-

то походження кількох власних назв, що формують найближчий онімний простір, пов'язаний з видатним славістом. Антропонімний мікропростір становлять особове ім'я, прізвище вченого, у російському середовищі — ще й нове ім'я *Ігнатій* та ім'я по батькові *Вікентійович*, які є автохтонними — хорватськими (*Ватрослав Ягич*) або засвоєними з християнського календаря східнослов'янськими антропонімами. Відповідний топонімний мікропростір утворюють автохтонний ойконім *Загреб* та сформовані на основі слів неслов'янського походження назви *Вараджин* (з малярською основою), *Хорватія* (від етноніма давньоіранського походження) і *Відень* (з кельтською основою). Т. О. Маньківська (Тернопіль) у доповіді «Рецензія Ватрослава Ягича на монографію П. Г. Житецького “Очерки звуковой истории малорусского наречия”» відзначила, що, на думку В. Ягича, у середині XIX ст. виокремилися важливі досягнення в галузі дослідження українського діалектного мовлення. Учений писав у рецензії, що П. Житецький відстоював точку зору про Київську Русь як колиску української народності, і що на її території активно розвивалася українська мова. Доповідь В. Є. Федонюк «Ватрослав Ягич в історії богемістики» присвячено питанням впливу Ватрослава Ягича на розвиток чеської славістики. Дослідниця опрацьовує порушену проблему в кількох аспектах, зокрема показано роль В. Ягича у популяризації досягнень чеських учених при залученні їх до загальнослов'янських науково-дослідних та науково-організаційних проектів, а також у вихованні нової генерації чеських дослідників з ширшим славістичним підходом до актуальних проблем філології. В. Б. Силіна (Москва) у доповіді «Проблема происхождения славянского глагольного вида в слави́стике XIX–XXI вв.» накреслює можливі напрями розвитку та уточнення гіпотези Ю. С. Маслова, висловленої на IV Міжнародному з'їзді славістів.

На секції «Питання історії східнослов'янських мов» І. Ю. Гальчук у доповіді «Питання української акцентології і Ватрослав Ягич» наголосив на тому, що проблемами слов'янської акцентології постійно перебували в полі зору В. Ягича. Учений сам досліджував наголос південнослов'янських мов, цікавився російською й українською акцентуацією — про це свідчать його рецензії та листи. Але, зазначив доповідач, найбільший внесок В. Ягича в розвиток української акцентології полягає в тому, що

він заохочував українських мовознавців до досліджень наголосу та публікував їхні студії в часописі «Archiv für slavische Philologie», який учений заснував і редагував. Н. А. Назаров виступив з доповіддю «Роль видавничої діяльності Ватрослава Ягича в становленні української етимології як науки», у якій проаналізував методи етимологізації В. Ягича на прикладі праці «Корінь де- в слов'янських мовах» і їх розвиток у ХХ столітті. У доповіді О. І. Скопненка «Зовнішні чинники кодифікації й нормалізації нових слов'янських літературних мов» розглянуто процеси нормалізації й кодифікації нової білоруської літературної мови крізь призму інших слов'янських літературних мов як зовнішніх орієнтирів. Констатовано, що в ХХ ст. під час процесів нормування та кодифікації в історії нової білоруської літературної мови інші слов'янські ідіоми відігравали помітну роль зовнішніх чинників. В. Ю. Франчук у доповіді «Лекції, прочитані професором Ягичем у Санкт-Петербурзькому університеті в 1883–1884 навчальному році» розглянула зміст лекцій, прочитаних професором Ягичем у Санкт-Петербурзькому університеті і відомих у літографованому вигляді під назвою «Лекции по исторической грамматике русского языка». Доповідачка звернула увагу на те, що ця праця не тільки свідчить про педагогічну майстерність ученого, а й дає уявлення про його розуміння процесу походження східнослов'янських мов, зокрема місця, яке займають українська і білоруська серед інших слов'янських мов.

На засіданні секції «Лінгвокультурні традиції слов'янських народів» у доповіді І. В. Пенюкової (Брянськ) «Формирование целостности славянского филологического пространства в процессе активного взаимодействия славянских языков и куль-

тур» здійснено порівняльно-історичний аналіз мовних, а також етнокультурних чинників у процесах формування цілісності слов'янського філологічного простору (на матеріалі діалектної медичної лексики говірок південно-західної Брянщини). Ю. Б. Дядишева-Росовецька у доповіді «Ватрослав Ягич як дослідник слов'янських епічних формул» відзначила, що Ватрослав Ягич стояв біля джерел вивчення українських народних дум і став поєднувальною ланкою між європейською та українською фольклористикою та лінгвофольклористикою, яка народжувалася. У доповіді О. В. Іваненка «Купала: еволюція образу в еволюціях слова» досліджуються зміни в образі божества Купайла в контексті етнографічного матеріалу й простежується еволюція самого теоніма у світлі лінгвістичного матеріалу.

У рамках конференції було проведено круглий стіл «Кирило-Методіївські традиції і сучасний світ». Із доповідями виступили: Д. Блохін (Мюнхен) «Відлуння ідей Кирило-Методіївського братства в сучасній Німеччині», Ю. Л. Мосенкіс «Астрономічна інтерпретація порядку літер глаголиці», Л. А. Гнатенко «С.М. Кульбакін про працю Ватрослава Ягича “Глаголическое письмо”», І. З. Бурковський «Етимології в Jagic-Festschrift (1908 р.) і сучасна наука», Т. Я. Марченко «Інтерпретація історії хорватської мови Ватрославом Ягичем у контексті сучасних досліджень», Т. О. Черниш «“Polonica” в “Історії слов'янської філології” Ватрослава Ягича».

Підсумки конференції підведено на ключовому пленарному засіданні. Було прийнято рішення про публікацію доповідей у збірнику, присвяченому 175-річчю від дня народження вченого.

Т. ЗАРУБЕНКО

14–17 листопада 2013 р. у польському місті Щецині відбулася XII Міжнародна конференція «Слово. Текст. Час. Фразеологія в ідіолекті і системах слов'янських мов», присвячена 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка. У поважному науковому зібранні взяли участь учені з України, Росії, Білорусі, Польщі, Чехії, Словаччини, Болгарії, Хорватії, Німеччини, Іспанії, Казахстану. Організатором конференції стала фразеологічна комісія при Міжнародному комітеті славістів разом з Інститутом слов'янської філології Щециньського університету. Вступним словом її відкрив голова міжнародної фразеологічної комісії професор Санкт-Пе-

тербурзького державного університету В. М. Мокієнко.

На пленарному засіданні було виголошено дев'ять доповідей. М. Алексєнко (Щецин, Польща, Львів, Україна) висвітлює питання ролі Т. Г. Шевченка як основоположника сучасної української літературної мови. На думку вченого, саме Тарас Шевченко поклав край диглосії української мови — літературної, незрозумілої для читача, та народно-розмовної, яка в книжній мові не використовувалась. Поєднання цих мовних різновидів сприяло демократизації літературної мови, наблизило книжку до

масового носія мови. Ідіолектна система Т. Шевченка стала основою норм української літературної мови середини ХІХ ст. Вплив Шевченкового слова на літературну норму української літературної мови продовжується й нині.

Л. Дядечко (Київ) у своїй доповіді представила проект багаторічної праці — «Тлумачного словника крилатих виразів Тараса Шевченка». Мікроструктура словника в цілому традиційна для східнослов'янської ептографії. При цьому важливо те, що враховуються всі параметри опису зафіксованих одиниць. Словникова стаття включає кілька обов'язкових зон, за необхідності також і факультативних: джерела, історико-культурні коментарі, тлумачення (з фонетико-граматичною і стилістично-функціональною характеристиками) тощо.

А. Королькова (Смоленськ) у своїй доповіді зазначила, що афоризми й афористичні вислови, представлені у творчості Т. Г. Шевченка, можуть бути і парадоксальними, і передавати моральні істини й погляди поета, його емоційні переживання. Найпроникливішими є афоризми Т. Г. Шевченка про батьківщину, з якою його розлучили, і про любов.

Т. Космеда (Познань, Польща) у доповіді «Мовна особистість Т. Шевченка: моделювання гри засобами російських та українських паремій (на матеріалі письменницького щоденника)» зосередила увагу на щоденниковому дискурсі Т. Шевченка, зазначивши, що в ньому відображена притаманна його мовленню іронія і гумор, модель сміхової поведінки, що яскраво зреалізовується в процесі програмування мовної гри. Мовна гра розглядається як форма відповідної мовної поведінки, при якій мовна особистість, реалізуючи свої власні лінгвокреативні здібності, демонструє індивідуальний стиль, отримуючи від цього естетичне й психологічне задоволення, створюючи ігровий дискурс.

О. Остапчук (Москва) у доповіді «Характер і функції фразеологічних елементів у російськомовних повістях Т. Г. Шевченка» відзначила переважання в мовній свідомості Т. Шевченка україноцентричної моделі. За характером уведення фразеологізмів у текст їх можна розділити на використовувані в репліках персонажів і фразеологічні елементи в основному тексті. Часто репліки персонажів-українців записані українською мовою з використанням засобів російської орфографії, і фразеологізми виступають тут як органічна частина маркованого вислову, що виконує експресивну

функцію. Фразеологічні одиниці, що використовуються в російських текстах Т. Шевченка, у більшості випадків демонструють нерозривний зв'язок з вихідним (власне українським) фразеологізмом, хоча характер зв'язку може бути різним.

С. Шулежкова (Магнітогорськ) охарактеризувала фразеологічний корпус загальнолітературної мови слов'ян на матеріалі пам'яток релігійної тематики Х–ХІ ст. Залучення пам'яток ХІ ст., створених на східнослов'янських землях, дало більш повне уявлення про фразеологічний корпус загальнолітературної мови епохи Середньовіччя. Ядро представленого корпусу становлять усталені словесні комплекси релігійної тематики, що зумовлено жанровою специфікою текстів і їх змістом. Характерна риса таких комплексів — надзвичайно розгорнута система варіантних форм. І якщо семантика таких одиниць у подальшому їх завоює слов'янськими мовами розвивалася шляхом узагальнення і символізації, то їхня структура зазнала переважно імплікації.

В. Мокієнко (Санкт-Петербург) у доповіді «Фразеологічні біблеїзми: незрозуміле в зрозумілому» акцентував увагу на тому, що корпус біблеїзмів будь-якої національної мови слід розглядати не лише як інтегративний, загальноєвропейський ресурс, але, як це не парадоксально, — як джерело національної специфіки, що відбиває культурологічну й мовну своєрідність того чи іншого народу християнського світу. З одного боку, універсальність символіки Святого Письма зумовила спільність символічного коду багатьох біблійних слів і виразів для всього європейського мовного простору. Цей код підкріплювався і європеїзувався завдяки буквальному перекладу багатьох біблеїзмів з німецької, французької та інших мов російською. З другого боку, глибока історична прив'язаність до православної традиції і старослов'янського тексту Біблії наклала свій відбиток на специфіку російських біблеїзмів. У доповіді проводиться зіставлення російських «незрозумілих у зрозумілому» виразів з їх європейськими еквівалентами і робиться спроба пояснити причини, що зумовили їх утворення й активність уживання.

Е. Коморовська у доповіді «Німецько-польський словник крилатих слів» представила засади укладання цього словника, наголосила на гострій потребі в такому лексикографічному виданні, охарактеризувала труднощі, які виникали у процесі роботи.

Х. Вальтер (Грайфсвальд, Німеччина) у доповіді «Перший європареміолог: Пітер

Брейгель і його «Нідерландські Прислів'я» описав картину Брейгеля, на якій на порівняно невеликому живописному просторі (розміри полотна 117 x 163 см) художник розмістив понад сто ілюстрацій до народних прислів'їв, байок, приказок. Зміст деяких з них зрозумілий європейському глядачеві без пояснень. Інші лише віддалено нагадують німецький чи російський фольклор, проте їхній зміст зрозумілий. У доповіді наводиться цікавий факт: картина, написана в середині XVI ст., зафіксувала немало таких прислів'їв і приказок, які деякі вчені донині вважають своїми, питомо російськими, польськими, чеськими, німецькими, не знаючи (чи не приймаючи) їх справжнього походження. Для діагностики власне слов'янського, питомого, національно-специфічного необхідно скрупульозно вивчати такі параметри слов'янської фразеології, як хронологія в окремих мовах, точна ареальна характеристика й визначення максимально повної кількості їх варіантів.

Наступного дня робота конференції продовжилася в шести секційних засіданнях. Доповіді першої секції були присвячені мовознавчим аспектам творчості Т. Г. Шевченка. Тут виступили: В. Абашина (Львів) з доповіддю «Фразеологізми в щоденнику Т. Шевченка», О. Левченко (Львів) охарактеризувала прецедентні Шевченкові тексти в українському інтернет-дискурсі, А. Архангельська (Оломоуць, Чехія) зосередила увагу на фразеології російськомовних творів Т. Г. Шевченка в перекладі чеською мовою, А. Горнятко-Шумилович (Познань, Польща) виголосила доповідь «Шевченкова *покритка* vs Ульяновкова *повія*: на шляху еволюції образу», Н. Венжиневич (Ужгород) привернула увагу до лінгвокультурологічних особливостей відтворення долі людини у фразеологізмах української мови на матеріалі поетичних творів Т. Шевченка, Г. Біловус (Львів) висвітлила національно-культурну специфіку фразеолокту Тараса Шевченка на матеріалі його повістей, М. Кучинська (Познань, Польща) виступила з доповіддю «Шевченко як ідеал українця-емігранта у світлі листів митрополита Іларіона».

На засіданнях другої секції обговорювали проблеми біблійної фразеології, що нею великою мірою насичені непереврені твори нашого генія. Л. Байрамова (Казань) виступила з доповіддю «Біблійні фразеологізми, що відображають антиципність на основі цінності». В. Химик (Санкт-Петербург) представив своє дослідження «Біблійний Хам і хам трамвайний: семантико-праг-

матична історія». Д. Балакова (Ружомберок, Словаччина) запропонувала тему «Експонованість біблійної фразеології в узусі молодшої генерації в міжмовних контактах». Т. Федулєнкова (Владимир) охарактеризувала принципи класифікації фразеології біблійного походження. І. Хостай та М. Хостай (Калуга) у своїй доповіді розповіли про те, що означають біблійні імена. О. Сагірова (Донецьк) виступила з доповіддю «Конотації онімів у біблійних фразеологізмах».

На третій секції «Фразеологія в мовній картині світу» велися дискусії щодо місця фразеології в мовній картині світу. З доповідями виступили: О. Зінов'єва, О. Альошин (Санкт-Петербург) «Дурна людина в дзеркалі російських стійких порівнянь (на іншомовному тлі)», Л. Араєва (Кемерово) «Світ у фразеологізмах світу», О. Тищенко (Рівне) «Концептуалізація ідеї “пересування об'єкта в воді” в образних номінаціях російської, української та польської мов і фольклорних текстах», Т. Володіна (Мінськ, Білорусь) «*Чи виправить горбатого могила*: про етнокультурну семантику горба в слов'янській фразеології», М. Грдлічка, Н. Пинтарич, І. В. Болт (Загреб, Хорватія) «Семантичне поле *бридота* у хорватських та польських фразеологізмах», В. Височанський (Вроцлав, Польща) «Фразеологічно-пареміологічне розуміння процесу обманювання та брехні, а також брехунів та осіб, яких обманюють. Польсько-словацький контрастивний аналіз», К. Мізін (Кременчук) «Аксіологічність усталених порівнянь як лінгвокогнітивних структур свідомості носіїв англійської, німецької, української та російської мов», Г. Маньковська (Варшава, Польща) «Жінка в прислів'ях, приказках і фразеологізмах польської та російської мов», Е. Концевич-Дзідух (Краків, Польща) «Стать у аніمالістичній фразеології польської та хорватської мов», Р. Дзвігол (Краків, Польща) «Образ сміху у польській фразеології та пареміології», Д. Ілієва (Софія, Болгарія) «Ядро концепту *влада* і його приядерна зона зі смисловим концептом *панування* через призму болгарських паремій», Е. Млинарчик (Краків, Польща) «Образ ремісничих інструментів у польських фразеологізмах і прислів'ях», О. Нейчева (Пловдив, Болгарія) «Опозиція *своє* — *чуже* і російський національний характер», О. Гананпольська (Санкт-Петербург) «*Брешиш, як дихаєш* і людина як *риба без повітря* (спостереження над символікою компонента *повітря* в сучасній російській фразеології)», Ю. Сагата (Львів)

«Інновації-заміни у польських фразеологізмах із анімалістичним компонентом», Х. Ніколайчук (Львів) «Інноваційні процеси у фразеології 'старість' (на матеріалі сучасної польської мови)».

На четвертій секції «Фразеологія в лексикографічному та перекладному аспектах» заявлені такі доповіді: Б. Гасек (Вроцлав, Польща) — «Відтворювані надслівні вирази у російсько-польській перекладній лексикографії», І. Болт (Загреб, Хорватія) — «Фразеологічні одиниці у лексикографії та перекладознавстві», Й. Ігнатович-Сковронська — «Культурні перетворення та фразеологічне багатство мови», Х. Пірська (Львів) — «Проект текстового корпусу метафор», Б. Брехмер (Грайфсвальд, Німеччина) — «Стійкі порівняння в паралельних корпусах слов'янських (та інших) мов», А. Пстига (Гданськ, Польща) — «Російська фразеологія в медійному міжкультурному просторі: (не)перекладне в перекладі?», М. Закшевська (Оломоуць, Чехія) — «Тлумачення фразеологічного значення у перекладах сучасної польської літератури російською мовою», Й. Шершуневич (Бялосток, Польща) — «Конденсація значення безеквівалентної фразеологічної одиниці у контрастивній перспективі та ін.

П'ята секція «Фразеологія і дискурс» зібрала дослідників, які обговорювали найважливіші проблеми новітніх парадигм наукових студій. Були представлені доповіді Н. Богданової-Бегларян (Санкт-Петербург) — «Словникова ідіоматика в реальному мовленні», Т. Осипової (Харків) — «Гендерно марковані комунікативні стратегії й тактики у невербальній комунікації (на матеріалі українського паремійного фонду)», І. Плотницької (Київ) — «Гендерні аспекти і заміна назв посад в управлінській сфері», Т. Архангельської (Оломоуць, Чехія) — «Родо-статєва транспозиція в лексиці і фразеології російської, української, польської і чеської мов», Н. Пинтарич (Загреб, Хорватія) — «Прагмафраземи мовчання у польській та хорват-

ській мовах», А. Зайнкульдінова — (Барселона, Іспанія) «Емоційно-оцінна російська жаргонна фразеологія як відображення молодіжної субкультури», О. Невзорової (Лодзь, Польща) — «Фразеологічність і образність польського і російського молодіжного жаргону (порівняльний аналіз)», О. Таран (Харків) — «Фразеологічні одиниці українського загального сленгу в контексті проблем неології», Ш. Скібського (Познань, Польща) — «Фразеологічна супозиція — категорія, яка визначає специфіку художніх текстів», Ф. Бацевича (Львів) — «Фразеологізми в абсурдному художньому тексті: прагматика вживання, механізми трансформацій», Б. Андрунів, Ю. Стефанишин (Львів) — «Функціональна різноманітність поширювачів у структурі фразеологічних інновацій (на матеріалі сучасної польської прози)», В. Макарова (Новгород) — «Використання фразеологічних одиниць в сильній позиції в політичному тексті», Б. Тенчевої (Пловдив, Болгарія) — «До питання про фразеологізм і мовну гру в рекламному дискурсі (на матеріалі російської, німецької та болгарської мов)», Т. Король (Львів) — «Репродукти та інтернет-меми в українському публіцистичному дискурсі для вираження сучасної сміхової культури», Д. Дзядош — «Деякі зауваги про фразеологічні помилки в інтернет-комунікації», Б. Родзевич — «Вираження оцінки в асоціативних текстах», Й. Мітурської-Бояновської — «Усе на продаж, тобто декілька слів про вівіски у Польщі і не тільки» та ін.

У межах шостої секції «Фразеологія і дискурс» з доповідями виступили О. Пилипчук (Львів), М. Хорди (Щецин, Польща), І. Химик (Санкт-Петербург), О. Філь (Львів), Й.-М. Бекер, К. Янашек, М. Флейшман та ін.

Тези доповідей учасників конференції були опубліковані до її початку, а згодом вийшов з друку збірник статей.

Н. ВЕНЖИНОВИЧ
(Ужгород)